

Література

1. *Омельченко В., Омельченко А.* Менеджмент матеріальних потоків підприємства // Вісник Тернопільської академії народного господарства. — № 7/3. — 2002. — С. 149—152.
2. *Методология функционального моделирования IDEF0* / Научно-исследовательский Центр CALS. — ИПК Издательство стандартов, 2000. — 62 с.
3. *Механізм регулювання економіки* / Л. М. Таранюк, А. І. Шаповал // Особливості визначення ефективності використання ресурсів на підприємстві в умовах перехідної економіки. — 2008. — № 3. — Т. 2. — С. 123—127.
4. *Универсальная система показателей деятельности: Как достигать результатов, сохраняя целостность* / Хьюберт К. Рамперсад; Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2004. — 352 с
5. *Управление эффективностью деятельности предприятия: учебник* / А. Г. Гончарук. — Одесса: Астропринт, 2012. — 260 с.

УДК 33.330.101

e-mail: a.l.l.a_a.l.l.a@mail.ru

Ткаченко Алла Михайлівна,
д.е.н., професор,
ДВНЗ «Український державний
хіміко-технологічний
університет», Україна

Tkachenko Alla,
PhD, professor,
SHEI «Ukrainian State Chemical
Technology University», Ukraine

ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА — ПОЧАТКОВИЙ ЕТАП ПРОГНОЗУ

ECONOMIC DIAGNOSTICS IS THE INITIAL STAGE OF PROGNOSIS

Анотація. У статті обґрунтовано сутність економічної діагностики. Спираючись на сучасні здобутки економічної науки обґрунтовано роль економічної діагностики. Автором аргументовано, що економічна діагностика передбачає виявлення можливих відхилень основних параметрів явищ, що досліджуються, їхніх проявів, процедури збору та обробки необхідного інформаційного масиву.

Abstract. The essence of economic diagnostics are considered in this article. With the help of the latest economic science achievements the role of economic diagnostics. The author argues that the economic diagnostics envisages the identification of possible deviations of basic parameters of studied phenomena, their manifestations and procedure of collecting and processing of the necessary information array.

Ключові слова: діагноз, методи діагностики, економічна діагностика, класифікація, інформація, результативність.

Keywords: diagnosis, diagnostic methods, economic diagnostics, classification, information, effectiveness.

Діяльність кожного суб'єкта господарювання незалежно від форм власності та галузі доцільно своєчасно діагностувати з метою цільового дослідження різних аспектів роботи. Це дає змогу оперативно виявити найпроблемніші моменти, вузькі місця та окреслити перспективи подальшого розвитку з розробкою комплексу відповідних заходів.

На сучасному етапі економічного розвитку є зрозумілим, що для більшості вітчизняних товаровиробників вихід із кризового стану тісно пов'язаний з розробкою та впровадженням інноваційної стратегії управління, що дозволяє суб'єкту господарювання повною мірою використовувати свої переваги та конкурентні можливості.

Одним із пріоритетних напрямків дослідження основних показників роботи підприємства, особливо при визначенні ймовірних загроз, є економічна діагностика. Економічна діагностика передбачає визначення суті та особливостей проблеми на основі всебічного аналізу із використанням певних методичних прийомів і способів.

Термін «діагностика» (від грецьк. *Diagnostikos* — спроможний розпізнавати) дослівно перекладається з давньогрецької як розпізнавання стану об'єкта за другорядними ознаками. У повсякденному житті, використовуючи термін «діагноз», мається на увазі, по-перше, констатація результатів дослідження, по-друге, висновок за отриманими результатами на основі показників, нормативів, характеристик тощо.

Діагноз можна характеризувати як щось конкретне або фіксоване в часовому та адресному вимірі. Можливість отримати результати обстеження дозволяє діагностика. Діагностика — це визначення стану об'єкта, предмета, явища чи процесу менеджменту з використанням комплексу дослідних процедур. До того ж діагностика являє собою не одиничний акт, а процес, що відбувається в конкретному часі та просторі. Найефективніше застосування діагностики для визначення реального стану процесів керування суб'єктом господарювання. Об'єктом діагностики зазвичай може бути як складна, високоорганізована динамічна система (вся економіка країни, окрема га-

лузь, конкретне підприємство будь-якої форми власності), так і будь-який елемент цих систем (внутрішнє середовище організації, конкретні види ресурсів, виробничі функції, організаційна структура, собівартість тощо). В основі менеджменту об'єкта діагнозу лежать певні управлінські процедури. Головною метою економічної діагностики є встановлення діагнозу об'єкта дослідження та визначення перспектив. Досягши визначеної мети на базі інформації діагностики, можна переходити до вибору оптимальної економічної (політичної, соціальної) політики та стратегії [1, с. 36].

В економічній діагностиці зазвичай прогноз дає змогу уточнити діагноз. Дослідження шляхів розвитку об'єкта допомагає краще усвідомити його сучасний стан. У той же час діагностика є початковим етапом прогнозу, оскільки без повного уявлення про наявний стан суб'єкта господарювання неможливо уявити можливі варіанти розвитку. Тому проведення діагностичних процедур є доцільним на всіх рівнях менеджменту. Діагностування — це дослідницький процес, а отже до нього висуваються всі основні вимоги, як і до будь-якого дослідження. По-перше, воно повинне бути аутогенним, тобто ґрунтуватись на першоджерелах. По-друге — об'єктивним, тобто на початку діагностування його учасники мають виробити процедуру оцінки та розробити програму. Точність — це третя вимога щодо обґрунтованості діагнозу. Відтворити один до одного проведенне дослідження неможливо, хоча б виходячи з часового континууму, тому що з часом обов'язково зміниться одна чи кілька умов щодо процедури й оцінки дослідження [2, с. 89].

Важливість економічної діагностики обумовлює також широке коло її користувачів: власники, засновники та акціонери, менеджери, інвестори, кредитори. Основним завданням діагностики економічного стану є проведення всебічного аналізу для потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів.

Література

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. — Львів: Світ, 1999. — 296 с.
2. Економіка та організація виробництва: підручник / За ред. В. Г. Герасимчука, А. Е. Розенплентера. — К.: Знання, 2007. — 678 с.